

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predkladateľ: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

Regulácia predmetného návrhu zákona sa dotýka investorov a stavebných spoločností definovaných podľa § 77 ods. 2 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Keďže presný počet subjektov nie je možné určiť, reguláciu predmetného návrhu zákona analyzujeme na vzorke 1000 subjektov.

Vplyvy na podnikateľské prostredie sa v porovnaní s rokom 2021 premietnu do vyššej miery spracovania stavebného odpadu a jeho opätovné použitie v sektore výstavby. Firmám sa môžu zvýšiť náklady na vyššie spracovanie stavebného odpadu a s potreba skladovacích kapacít. Na druhej strane sa im znížia náklady na nákup niektorých nových stavebných materiálov, ktoré bude nahrádzať recyklát. Presná kvantifikácia týchto vplyvov momentálne nie je možná aj kvôli tomu, že sa navrhovaná zmena bude týkať viacerých firiem, ktoré majú rozličné dodávateľské, spracovateľské a skladovacie kapacity.

Stavebné odpady a odpady z demolácií predstavujú dlhodobu, z hľadiska produkcie odpadov, najvýznamnejší odpadový prúd. Zároveň sú špecifické svojím vysokým potenciálom opätovného použitia a recyklácie, vrátane nahradzovania veľkého množstva primárnych surovín. Zavedením povinnosti zabezpečiť zhodnotenie a recykláciu stavebného odpadu a odpadu z demolácii môžu byť ušetrené nemalé finančné prostriedky. Na modelovom príklade 1000 subjektov, ktoré neuložia vzniknuté minerálne odpady zo stavebných a demolačných prác na skládke odpadov v množstve 819 164 ton pri zákonnej sadzbe 7 EUR za tonu budú ušetrené finančné prostriedky vo výške 5 734 148 EUR. V takejto výške môžu byť ušetrené finančné prostriedky aj v súvislosti so zabezpečením využitia stavebného recyklátu priamo na realizovanej stavbe.

V súvislosti s oznamovacou povinnosťou okresnému úradu pred začatím demolačných prác budú zvýšené administratívne náklady na jeden podnikateľský subjekt vo výške 2 EUR, na celé podnikateľské prostredie (1000 subjektov) vo výške 2 393 EUR.

V súvislosti s oznamovacou povinnosťou okresnému úradu po skončení demolačných prác budú zvýšené administratívne náklady na jeden podnikateľský subjekt vo výške 2 EUR, na celé podnikateľské prostredie (1000 subjektov) vo výške 2 393 EUR.

Legislatívnou zmenou sa upravujú právne podmienky pre používanie nekontaminovaných výkopových zemín a vyfrézovanej asfaltovej zmesi ako vedľajšieho produktu za dodržania súbežne aj podmienok ustanovených vo vykonávacom predpise. Navrhované ustanovenie bude mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, nakoľko ide o zníženie administratívnej záťaže pri nakladaní s určitou časťou výkopovej zeminy ako aj vyfrézovanou asfaltovou zmesou, nakoľko na ich následné použitie ako vedľajšieho produktu nebude potrebný súhlas orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva, ale len splnenie požiadaviek zákona a vykonávacieho predpisu. Pôvodcovia uvedených produktov sami rozhodnú o ich ďalšom

použití a len v prípade kontroly musia vedieť dokladovať, že ide o vedľajší produkt. Za dodržania podmienok, ktoré budú ustanovené vykonávacím predpisom odbudne minimálne povinnosť požiadať o vydanie súhlasu „to, že látka alebo hnutelná vec sa považuje za vedľajší produkt a nie za odpad“. Táto regulácia znižuje podnikateľskému subjektu administratívny náklad vo výške 6 EUR, na celé podnikateľské prostredie (1000 subjektov) 6 383 EUR.

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	11 468 296
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>D. Administratívne náklady</i>	4 786	12 766
Spolu = A+B+C+D	4 786	11 481 062
z toho		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podniky</i>	0	0
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ</i>	0	0
VÝPOČET mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov	IN	OUT
G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F	4 786	11 481 062

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovňakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	a) zabezpečiť zhodnotenie a recykláciu stavebného odpadu a odpadu z demolácie vrátane zasypávacích prác ako náhrady za iné materiály	návrh zákona	§ 77 ods. 3 písm. a)	SK	01.07.22	Investori a stavebné spoločnosti	1 000	N	5 734	5 734 148	Out (znižuje náklady)
2	c) stavebné odpady a odpady z demolácií prednostne materiálovo zhodnotiť a výstup z recyklácie realizovaný priamo na stavbe prednostne využiť pri svojej činnosti, ak je to technické, ekonomické a organizačné podmienky dovoľujú	návrh zákona	§ 77 ods. 3 písm. c)	SK	01.07.22	Investori a stavebné spoločnosti	1 000	N	5 734	5 734 148	Out (znižuje náklady)
3	e) pred realizáciou demolačných prác najneskôr tri dni vopred písomne ohlásiť orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva, v ktorého územnom obvode bude búracie práce	návrh zákona	§ 77 ods. 3 písm. e)	SK	01.07.22	Investori a stavebné spoločnosti	1 000	N	2	2 393	In (zvyšuje náklady)
4	f) po ukončení demolačných prác, najneskôr do tridsiatich dní, písomne ohlásiť orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva, ktorému bolo ohlásené začatie búracích prác, vyhodnotenie selektívnej demolácie obsahujúcom druh, kategóriu, množstvo odpadu a spôsob ktorým bol odpad zhodnocovaný alebo zneškodňovaný,	návrh zákona	§ 77 ods. 3 písm. f)	SK	01.07.22	Investori a stavebné spoločnosti	1 000	N	2	2 393	In (zvyšuje náklady)

5	legislatívnou zmenou sa upravujú právne podmienky pre používanie nekontaminovaných výkopových zemín ako vedľajšieho produktu za dodržania súbežne aj podmienok ustanovených vo vykonávacom predpise	návrh zákona	príloha č. 8b	SK	01.07.22	Investori a stavebné spoločnosti	1 000	N	6	6 383	Out (znižuje náklady)
6	legislatívnou zmenou sa upravujú právne podmienky pre používanie vyfrézovanej asfaltovej zmesi ako vedľajšieho produktu za dodržania súbežne aj podmienok ustanovených vo vykonávacom predpise	návrh zákona	príloha č. 8b	SK	01.07.22	Investori a stavebné spoločnosti	1 000	N	6	6 383	Out (znižuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov**3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním**

Predbežná informácia k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola zverejnená na portáli Slov-Lex dňa 24.11.2021 a zasielanie návrhov a pripomienok bolo možné do 14.12.2021.

Konzultácie k predmetnému návrhu zákona prebehli online prostredníctvom MS Teams 20.12.2021 so subjektami, ktoré prejavili záujem o konzultácie. Táto forma konzultácie bola zvolená z dôvodu zhoršujúcej sa pandemickej situácie COVID19. Témou konzultácii bolo hlavne zodpovedanie podnetov, ktoré boli uplatnené k zverejnenej predbežnej informácii a taktiež zodpovedanie otázok a tém, ktoré vyplynuli z diskusií v rámci konzultácií.

Diskusia bola hlavne k otázke, či je možné považovať „zeminu a kamenivo“ a „výkopovú zeminu“ za vedľajší produkt. Predkladateľ návrhu zákona avizoval, že upravuje návrh zákona tak, aby „zeminu a kamenivo“ a „výkopovú zeminu“ bolo možné považovať za vedľajší produkt a podrobnosti ustanoví vo vykonávacom predpise. Zúčastnení na konzultácii boli zároveň vyzvaní na spoluprácu pri tvorbe vykonávacieho predpisu.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Predkladaným návrhom zákona nedochádza k zmene bariér na trhu.

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Predkladaný návrh zákona nezakladá zmenu oproti predchádzajúcemu stavu.

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Predkladaný návrh zákona nemá vplyv na zmenu regulácie cezhraničných investícií.

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Predkladaný návrh zákona neovplyvňuje dostupnosť základných zdrojov.

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Predkladaný návrh zákona nemá vplyv na inovácie, je však predpoklad zavádzania čistejších inovatívnych technológií, čo môže predstavovať možný nepriamy pozitívny vplyv na životné prostredie.

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Predkladaný návrh zákona nemá vplyv na uvedené zmeny regulácie.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

zvyšuje nemení znižuje

Navrhovanou právnou úpravou sa nepredpokladá negatívny vplyv na konkurencieschopnosť podnikov oproti súčasnému stavu.

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Predkladaný návrh zákona nezakladá vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi.

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

zvyšuje nemení znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;
- b) vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;
- c) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;
- d) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.

Za porušenie povinností ustanovených v § 77 ods. 3 a 4 návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bude právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi uložená príslušným orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva pokuta od 1 200 eur do 120 000 eur.

Povinnosť ustanovená v § 77 ods. 3 písm. d) návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je len spresnenie povinnosti ustanovenej v § 14 ods. 1 písm. e) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Náležitosti podľa § 17 ods. 1 písm. n) a o) návrhu zákona sú spresnením povinností pre prevádzkovateľa zariadenia na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií. Týmto požiadavkami sa má jednoznačne deklarovat' zhodnotenie stavebných odpadov a odpadov z demolácií na preukázanie miery recyklácie.